

sagde, at de 7 ha middelgod Jord var alt for lidt, og nævnte, hvad der før var stillet Krav om. Saa vidt jeg forstaaer det Bergske Forslag i saa Henseende, gik det netop ud paa Lodder af en tilsvarende Størrelse, det siges, at der paa saadan en Lod skulde kunne holdes et Par Heste og 4 à 6 Køer. Det kan man udmærket godt gøre, naar man driver 12 Tdr. Land godt, det er der ingen Tvivl om; mange Husmænd holder netop en saadan Besætning. Men det er jo for øvrigt ikke saadan, at man slaar fast, at man skal tage en Lineal og skære af efter. Der staar udtrykkeligt: hvor særlige Forhold taler derfor og Præstegaardskommissionen og Menighedsraadet derom er enige, kan Ministeriet lade et noget større Areal blive tilbage. Jeg havde i sin Tid, som det ærede Medlem Hr. Brorsen sagde, foreslaaet 20 Tdr. Land. I det paagældende Udvalg var man enig om, at det var bedre at sætte et lidt svævende Udtryk, 7 ha middelgod Jord. Saa mente man, at der var et passende Spillerum, og at man kunde gaa op til en Snes Tønder Land af mindre god Bonitet.

Jeg har efter de Forhandlinger, der er ført, og flere Udtalelser fra Venstres Side om, at man ikke gennem Præstelønnsloven maatte gøre Attentat paa Jordloven af 4. Oktober 1919, det Haab, at vi skal kunne naa til Enighed, idet der her maaske maa opretholdes en Forskel imellem den sønderjydske Lovgivning og Lovgivningen Norden for Kongeaaen. Jeg er enig med den højtærede Kirkeminister i, at hvad Ejendomsretten angaar, saa er der for Landet Norden for Kongeaaen ingen Tvivl, vi lever paa Følgerne af Revolutionen af 1536, det er jeg fuldstændig enig med den højtærede Kirkeminister i. Men jeg er ogsaa enig i, at Forholdene i Sønderjylland er helt anderledes; man maa, hvis man ikke kan enes om ensartede Regler om, at den danske Lovgivning ogsaa kommer til at gælde der, give Sønderjylland en anden Stilling. Jeg har det Haab, at man i Sønderjylland snart kommer til at forstaa, at det er det bedste at følge Eksemplet her oppe fra det gamle Land, som man kalder det.

Den højtærede Kirkeminister mente, at jeg havde overset, at der i § 35 ogsaa fastsættes, at der skal tages Hensyn til den Lønklasse, hvori Embedet staar, ved Beregningen af Udgifterne til Præstegaardens Vedligeholdelse. Nej, det har jeg ikke overset, jeg er ganske klar over det, men jeg er vedblivende aldeles sikker paa, at det lader sig ikke gøre, selv om alle de Forhold, der nævnes i § 35, tages under den omhyggeligste Overvejelse, at komme til en virkelig

ligelig Afgørelse paa det Omraade. Jeg tror, det bedste er at blive ved den Centralisation, vi har, ikke saaledes at forstaa, at jeg mener, Menighedsraadene skal kunne sige: Vi drikker, du betaler, men saaledes at forstaa, at vi faar de Bygningskonsulenter, som jeg er fuldt enig med den højtærede Kirkeminister i, at vi maa have. Jeg har i sin Tid stillet Forslag i saa Henseende. Jeg vil haabe, at det maa blive virkeligt jævne, kyndige Haandværkere, og at det ikke skal være en Betingelse, at vedkommende, som anbringes i disse Stillinger, er akademisk Arkitekt, for det tror jeg vilde være meget uheldigt. Den højtærede Minister nikker, han er altsaa enig med mig i dette og vil som Kirkeminister paase, at man fra Stiftsøvrighedens Side ikke søger at faa slaaet fast, at det skal være akademiske Arkitekter. Jeg mener, at saadanne Bygningskonsulenter vil have den fornødne Oversigt over Bygningsforholdene rundt omkring i Stiftet og vil kunne hidføre, at Udgifterne bliver de mindst mulige, og at der bliver den størst mulige Ensartethed, saaledes at man ikke kommer til at forurette nogle Sognemenigheder ligeoverfor andre.

Med Hensyn til de Provstiudvalg, som den højtærede Kirkeminister ønsker, og som den højtærede Undervisningsminister frygter, mener jeg vedblivende, at de er fuldstændig unødvendige, og at de vil komme til at koste betydeligt. Den højtærede Kirkeminister har ikke været inde paa det Spørgsmaal, men der er ingen Tvivl om, at de vil komme til at koste betydeligt; og alle de Opgaver, som der er Tale om, at de skal have, kan, uden at der sker nogen Overlastning af Stiftsøvrighederne, varetages af disse. Jeg mener, at disse Udvalg ikke bidrager til at aflaste Stiftsøvrighederne det ringeste; men der ligger en Fare for, at de skal blive et Led — eller de er et Led — i Kirkeforfatningen, og de kan bruges til meget andet end til at beskæftige sig med økonomiske Spørgsmaal. Herom vidner, som jeg sagde forleden, Forslaget i det kirkelige Udvalgs Betænkning om, at det er dem, der kommer til at foretage Valg af Provster.

Jeg beklager, at den højtærede Kirkeminister vedblivende fastholder, at det kommunale Medlem skal forsvinde af Kirkernes Bestyrelse. Hans Begrundelse derfor er ikke meget værd. Jeg mener, at det kommunale Medlem i Kirkernes Bestyrelse ogsaa skal ses under det Synspunkt, at han er ligesom Repræsentant for hele Folket, ogsaa for dem, der ikke hører til de kirkesøgende, men som har Kærlighed til